

"Vissershoeek" (later ook "Mosselhoek" genoemd), die met hun open boten op zee voeren. Het kanaal zat vol zoetwatervis en in de Kreek naar zee werd duchtig gevist met kruisnetten. Geen wonder dat er overschot was.

Nu de vraag : was de katoendrukkerij een bloeiend bedrijf ? De katoennijverheid, tijdens de Franse bezetting, vormt een hoofdstuk op zichzelf. Daarom zullen we het houden bij enkele sleutelwoorden : in het begin bloei, mechanisatie te danken aan het binnensmokkelen van de "mule-jennies" uit Engeland, mechanisatie = zware investeringen = schuldenlast. Na 1806 verbod op import van Engelse stoffen. Achteraf terugval en failliet van twee grote katoendrukkerijen. Ik vermoed dat deze van Slykens maar klein bier was tegenover de bedrijven in het binnenland die veel volk tewerkstelden.

Tenslotte : de inwoners van Slykens hadden hun best gedaan. Alle comparanten ondertekenden geestdriftig de akte op 29 juli 1788. Ze waren bereid alles onder ede te bevestigen. Hoe zwaar deze eed woog kan U wellicht binnenkort hier vernemen.

Met dank aan mijn aangever Daniël FARASYN voor de vele tips, aan Jan COOPMAN voor de fotocopies van drie akten uit het Fonds Van Caillie : 1941-146/197, 1941-145/57, 1941-145/108.

PRENTKAARTEN VAN LOUIS ROYON (1882-1968)

door Omer VILAIN

In 1981 liet Norbert HOSTYN een zeer interessante bijdrage over de Oostendse kunstschilder Louis ROYON in ons tijdschrift onder de titel "Vergeten Oostendse schilders : XIII. Louis Royon" verschijnen (1).

Als slot vermeldde HOSTYN dat er 2 prentkaarten met reproducties van kunstwerken van Louis ROYON waren, nl. een zwart-witte publiciteitskaart, een vaartuig in volle zee voorstellend, met de tekst "Vins et spiritueux Alfred Royon-Kremer, Ostende" op de keerzijde gedrukt en een prentkaart uit de série 6 "Les peintres de la mer" met een gereproduceerde pentekening.

We waren er toen ook vast van overtuigd dat de overige nummers uit die reeks reproducties van andere marineschilders waren. Inmiddels vonden we nog enkele kaarten van ROYON, steeds uit de reeksen "Les peintres de la mer". Meer wisten we daar niet over tot we onlangs tot onze grote en blijde verrassing de volledige reeksen van 1 tot en met 10 op een rommelmarkt vonden. Ieder van deze 10 séries "Les peintres de la mer" bevatte steeds 6 kaarten. Het waren allemaal pentekeningen van Louis ROYON ! Het was de eerste maal dat wij van deze 60 kaarten met zeilschepen, visserijschepen, pleziervaartuigen, maaltboten, oorlogsschepen en andere vaartuigen kennis kregen.

Amper enkele dagen later vonden we weer een dergelijke kaart. Ditmaal uit de série 11 ! Zo kunnen we thans niet antwoorden of er 11, 12 of meer reeksen van "Les peintres de la mer" met pentekeningen van Louis ROYON gedrukt werden.

Waar Norbert HOSTYN de eerst gevonden kaart van "Les peintres de la mer" omstreeks 1926 situeerde, moeten wij die datum thans terugbrengen tussen 1910 en 1912, want enkele van de door ons ontdekte kaarten dragen de poststempel van 1912.

Ook vonden we nog een kleine reeks van 4 kaarten in kleur die in de souvenir-shops van de pakketboten verkocht werden. Ze stellen de maalboten "Prince Léopold", "Prinses Astrid", "Prince Charles" en "Prinses Joséphine-Charlotte" voor. Allen zijn in opdracht rond 1935 door Louis ROYON geschilderd. Daarnaast heeft hij nog een mooie kaart met de "Prince Baudouin" als publiciteitskaart voor de lijn Oostende-Dover in 1935 mogen ontwerpen.

Een andere ontdekking was een kaart door de Red Star Line uitgegeven. Deze stelt de transatlantiek "Belgenland" voor. Op de adreszijde van de kaart staat "Antwerp-Havre-Southampton-New York" gedrukt. Deze prentkaart is van na 1923 toen de "Belgenland" in vaart kwam.

Tenslotte vonden we nog een prentkaart die verkocht werd door het "Hulpfonds voor Zeelieden". Het stelt "Het Zwin in de XVe eeuw" naar een olieverfschilderij van kunstschilder Louis ROYON voor.

Dit alles maakt een (voorlopig ?) totaal van minstens 74 prentkaarten van tekeningen en schilderijen van Louis ROYON. We hopen dat deze informatie voor de Ostendiana-prentkaarten-verzamelaars van enig belang kan zijn en wellicht ook voor de biografen van Louis ROYON.

(1) Cf. De Plate, jg. 1981, p. 18-19 en 30-31.

ZONNEWIJZERS TE OOSTENDE

door J.B. DREESEN

De zonnepijlers zijn thans vrijwel overbodig, maar zeer attractieve herinneringen aan een vroegere wijze van tijdmeting. Mede door het vaak grote verschil in uitvoering kan men genieten van hun vorm : maar bovenal tonen zij ons ook de belangstelling van onze voorouders in het hemelgebeuren en geven zij ons een inzicht in hun wiskundige en sterrekundige kennis.

Wel moeten we ons realiseren, dat er thans ook enkele moderne zonnepijlers zijn, waarop de tijd tot op 1 minuut nauwkeurig af te lezen is. Bij een eventuele storing van de meer en meer in zwang komende elektrische tijdsaanwijzingen, kunnen deze zonnepijlers nog uitermate nuttige diensten bewijzen in het dagelijks leven. Zij zouden dan weer (weliswaar voor korte tijd) de functie krijgen die ze eeuwen hadden na het ontstaan van de mechanische uurwerken (die in gebruik kwamen ca. 1500 n.C.) namelijk de controle van de niet altijd juist aanduidende mechanische uurwerken.

Door de toenemende verbetering in de constructie van deze laatste geraakten de zonnepijlers na 1800 in onbruik. Zij bleven echter op vele plaatsen bewaard, hoofdzakelijk als herinnering aan een vroegere wijze van tijdmeting, als romantische ornamenten of als informatiebron voor een deel van het hemelgebeuren.

De retro-beweging die sedert enkele decennia in onze maatschappij ingang vond is er de oorzaak van dat ook aan onze moderne gebouwen en in onze tuinen weer zonnepijlers verschijnen.

Ook in Oostende hebben destijds zonnepijlers gestaan en zijn er in de laatste jaren weer een paar verschenen. De bedoeling van deze bijdrage is dan ook de aandacht hierop te vestigen.